

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
मंगळवार, दिनांक २ जुलै, २०२४
(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे
दोन : अभिनंदनपर प्रस्ताव -

"वेस्ट इंडिज व अमेरिकेत नुकत्याच पार पडलेल्या नवव्या मर्यादित २० षटकांच्या विश्वचषक क्रिकेट स्पर्धेत विश्वविजेता ठरल्याबद्दल भारतीय क्रिकेट संघाचे अभिनंदन करण्याबाबतचा प्रस्ताव."

तीन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) मुख्यमंत्री : महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक प्रशासन अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) उप मुख्यमंत्री तथा जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री : महाराष्ट्र भूविकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री : (क) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०२२-२०२३ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
(ख) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा, विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांचे सन २०२२-२०२३ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
(ग) गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचे सन २०२२-२०२३ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
(घ) यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २०२२-२०२३ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) उद्योग मंत्री : मराठवाडा विकास महामंडळ मर्यादित, छत्रपती संभाजीनगर यांचा सन २०२२-२०२३ या वर्षाचा छप्पन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

(५) गृहनिर्माण मंत्री : ^२ महाराष्ट्र स्थावर संपदा नियामक प्राधिकरणाचे सन २०२२-२०२३ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.

चार : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(सोमवार, दिनांक १ जुलै, २०२४ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १)

(१) श्री. शिरीषकुमार नाईक, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"आदिवासी विकास विभागातील आकृतीबंधानुसार भरती होत नसणे, आकृतीबंधाची पूर्णपणे अंमलबजावणी आदिवासी विकास विभागाकडून न होणे, आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याच्या प्रश्नांकडे गांभीर्याने न बघणे, परिणामी आश्रमशाळेतील विद्यार्थ्यांचा आरोग्याचा प्रश्न निर्माण होत असल्याने विद्यार्थ्यांच्या पालकांमध्ये पसरलेला असंतोष, याबाबत शासनाने लक्ष घालून विद्यार्थ्यांचे आरोग्यासाठी जी.एन.एम. पद सर्वप्रथम भरण्याची आवश्यकता, सहाय्यक अधिक्षक या पदासाठी २०१ विद्यार्थ्यांची ठेवलेली अट रद्द करून १ ते १०० विद्यार्थ्यांमागे १ सहाय्यक अधिक्षक या प्रमाणे सुधारणा करण्याची आवश्यकता, आकृतीबंधाची पुनर्रचना करून ५ वर्षांपेक्षा अधिक काळापासून रोजंदारीवर काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची कायमस्वरूपी नेमणूक करणेबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री. प्रकाश आंबेडकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील नागरिकांना शासकीय सेवा विहित वेळेत उपलब्ध होत नसल्याने राज्यात महाराष्ट्र लोक हक्क अधिनियम २०१५ ची निर्मिती करण्यात येणे, नियमावलीनुसार कोणत्याही साध्या संचिकेवर / प्रकरण / पत्र निर्गत करण्याकरीता ७ दिवसात निर्णय देणे बंधनकारक असणे, तसेच त्वरीत / तात्काळ संचिकेवर १ दिवसात निर्णय देणे बंधनकारक असणे, तातडीच्या संचिकेवर चार दिवसात निर्णय देणे बंधनकारक असणे, खात्यांतर्गत संचिकेवर ४५ दिवसात निर्णय देणे बंधनकारक असणे, विविध खात्यांशी संबंधित ३ महिन्यांच्या आत निर्णय देणे बंधनकारक असणे, परंतु प्रत्यक्षात मात्र अशा पध्दतीने कामकाज होताना दिसून न येणे, याबाबत संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांचेकडून वेळोवेळी दिरंगाई होत असल्याचे निदर्शनास येणे, याबाबत महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियमामध्ये नमूद केलेल्या तरतूदीनुसार संबंधित अधिकारी किंवा कर्मचारी यांनी त्यांना नेमून दिलेले काम किंवा त्यांच्याशी संबंधित काम पार पाडत असताना कसूर केल्यास किंवा जाणूनबुजून किंवा हेतूपुरस्सर विलंब केल्यास महाराष्ट्र लोकहक्क अधिनियम कलम १२ पोटकलम (१) अन्वये, महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम १९७९ अन्वये शिस्त भंगांच्या कारवाईस पात्र राहतील अशा

पध्दतीचे स्वरूप असतानाही याबाबत कोणतीही कार्यवाही संबंधित विभागांकडून करण्यात न येणे, त्यानुसार या कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) श्री. कृष्णा खोपडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"विकास योजना नागपूर भांडेवाडी डंपिंग यार्ड येथील कचरा पूर्णपणे नष्ट करून संपला असणे, हा डंपिंग शहराच्या मध्यभागी व दाट लोकवस्तीत असणे, शासनाने सन २०१६ ला व महानगरपालिकेच्या नगररचना विभागाने दिनांक २४ जुलै, २०१८ रोजी बफर झोन ५०० मी. वरून ३०० मी. करण्याबाबतच्या प्रस्तावाला महानगरपालिकेच्या सभागृहाने मान्यता देणे, त्या अनुषंगाने बफर झोनची मर्यादा ३०० मी. अस्तित्वात असणे, या बफर झोन संदर्भात नागरिकांची वारंवार तक्रार असून जनप्रतिनिधींवर रोष असणे, नागरिकांना डंपिंगमुळे होणारा त्रास व त्यांच्या आरोग्यावर झालेला विपरीत परिणाम, यासंदर्भात माहे डिसेंबर २०२२ च्या हिवाळी अधिवेशना दरम्यान सन्मा. सदस्यांनी तारांकित प्रश्न क्र. ५४६८६ सभागृहात उपस्थित केला असता व त्यांच्या दिनांक २८ ऑक्टोबर, २०२२ रोजीच्या पत्राच्या अनुषंगाने मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी शासनाचे पत्र क्रमांक टिपीएस-२४२२/१९१०/२०२२/नवि-९ दिनांक १० नोव्हेंबर, २०२२ अन्वये नागपूर महानगरपालिकेकडून अहवाल अपेक्षिलेला असून त्यानुषंगाने नागपूर महानगरपालिका स्तरावर कार्यवाही सुरु असणे, नागपूर महानगरपालिकेने शासनास अहवाल सादर केल्यानंतर गुणवत्तेनुसार निर्णय घेऊन ३०० मी. ची मर्यादा शून्य करून बफर झोन मुक्त करण्याची आवश्यकता असणे, असे उत्तरात नमूद असणे, परंतु जवळपास दोन वर्षांचा कालावधी होऊन देखील शासनाकडून कोणत्याही प्रकारची कार्यवाही होत नसणे, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) सर्वश्री. रवींद्र धंगेकर, संजय जगताप, संग्राम थोपटे, नानाभाऊ पटोले, दत्तात्रय भरणे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे शहरात भीषण पाणी टंचाई भासत असणे, सदयस्थितीत शहराला पाणीपुरवठा करणा-या खडकवासला प्रकल्पाची क्षमता २९ टीएमसी असणे, परंतु वाढत्या लोकसंख्येमुळे वर्षाला १८.९४ टीएमसी पाणी लागत असून पाणीसाठ्याबाबतची मागणी महानगरपालिकेने राज्य शासनाकडे वारंवार करणे, त्यातच पुणे महानगरपालिका हददीत २३ गावांचा झालेला समावेश, या नविन गावांसाठी अतिरिक्त पाणीसाठा मंजूर होण्याची आवश्यकता, परंतु अद्याप वाढीव पाणीसाठा मंजूर झालेला नसणे, यापुढे लोकसंख्येत अशीच वाढ होत गेल्यास नागरिकांना पाणी टंचाईच्या संकटाला सामोरे जावे लागण्याची शक्यता, यासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी संबंधित विभागाशी चर्चा-बैठका घेऊन २१ टीएमसी पाण्याची शासनाकडे केलेली मागणी, यासंदर्भात मा.मंत्री महोदयांकडे केलेला

पत्रव्यवहार, अदयापही मागणीच्या अनुषंगाने २१ टीएमसी पाणीसाठा मंजूर न होणे, याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी पुणेकरांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, याबाबत गांभीर्याने लक्ष घालून २१ टीएमसी पाणीसाठा मंजूर करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) श्रीमती सरोज आहिरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"देवळाली विधानसभा क्षेत्रातील मौजे वासाळी, मोहगांव-बाभळेश्वर, जाखोरी, दुगांव, वाडगांव व नाणेगांव (जि.नाशिक) येथील शेतकऱ्यांच्या सातबारा उताऱ्यांवर जलसंपदा विभागाकडून "पाटचारी" नोंदी टाकण्यात आलेल्या असणे, सदर शेतकऱ्यांच्या सातबारा उताऱ्यांवर "पाटचारी" नोंदी टाकताना जलसंपदा विभाग आणि महसूल विभागाने संबंधित शेतकऱ्यांना विश्वासात न घेता कोणतीही पुर्वसूचना किंवा नोटीस देण्यात आलेली नसणे, तसेच त्याठिकाणी प्रकल्पही उभारण्यात आलेला नसणे, त्यामुळे सदरच्या नोंदी रद्द करण्याबाबत शेतकऱ्यांची आग्रही मागणी असणे, त्यासंदर्भात सन्मा. स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक १९ जानेवारी, २०२४ रोजी जिल्हाधिकारी, नाशिक यांचेसमवेत बैठक घेऊन तशी मागणी करण्यात येणे, परंतु सदरचा निर्णय हा शासनाचा धोरणात्मक निर्णय असल्याने त्याबाबत जिल्हाधिकाऱ्यांनी निर्णय घेण्यास असमर्थता दर्शविणे, त्यानंतर दिनांक २४ जानेवारी, २०२४ रोजी मा.उपमुख्यमंत्री, (वित्त) यांना पत्र/निवेदन देण्यांत येणे, परंतु अद्याप शासनाकडून त्याबाबत कार्यवाही न होणे, परिणामी, शेतकऱ्यांमध्ये निर्माण झालेले संभ्रमाचे वातावरण व चिंतेची भावना, त्यामुळे शेतकऱ्यांच्या सातबाराच्या उताऱ्यावरील "पाटचारी" म्हणून केलेल्या नोंदी रद्द करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री. वैभव नाईक, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मत्स्यव्यवसाय मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"माहे जानेवारी ते मे या कालावधीत राज्याच्या जलधी क्षेत्रात एलईडी पर्ससीन नेट मासेमारीवर बंदी लागू असतांनाही वेंगुर्ले, मालवण व देवगड तालुक्यात (जि.सिंधुदुर्ग) बिनधास्तपणे दिवस - रात्र बेकायदेशीर एलईडी लाईट पर्ससीन नेट मासेमारी सुरु असणे, अशा एलईडी पर्ससीन नेटधारकांना जाब विचारायला गेल्यास ते भर समुद्रात पारंपारिक मच्छीमारांच्या नौकावर चाल करून येत असणे, टोळीने अनधिकृतपणे एलईडी पर्ससीन मासेमारी करून दहशत पसरविण्यात येणे, बेकायदेशीरपणे एलईडी पर्ससीन नेटद्वारे मासेमारी करणाऱ्यांवर कठोर कारवाई करण्याची मागणी पारंपारीक मच्छीमारांच्या संघटनांनी वारंवार संबंधित अधिकारी व शासनाकडे करूनही त्याकडे शासनाचे व प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत असल्यामुळे पारंपारीक मच्छीमारी संकटात आलेली असणे, यासाठी एलईडी पर्ससीन मासेमारी व हायस्पीड ट्रॉलर्सना आळा घालण्याच्या अनुषंगाने शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) सर्वश्री. रईस शेख, अबू आजमी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वस्त्रोद्योग मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"देशातील अंदाजे २४ लाख साध्या यंत्रमागांपैकी ५०% म्हणजे अंदाजे १२ लाखांहून अधिक साधे यंत्रमाग महाराष्ट्रामध्ये असणे, वस्त्रोद्योगातील सर्वाधिक महसूल यंत्रमाग क्षेत्रातून मिळत असणे, या क्षेत्राकडे राज्यसरकारचे पूर्णपणे दुर्लक्ष होणे, दिनांक २ जून, २०२३ रोजी जाहीर झालेल्या २०२३ ते २८ या वस्त्रोद्योग धोरणामध्ये राज्यातील साध्या यंत्रमाग क्षेत्राची दखलही न घेणे, माहे जून २०२३ च्या अखेरीस मा.वस्त्रोद्योग मंत्री यांनी धोरणातील दुरुस्त्यांसाठी राज्यातील संघटनांच्या सूचना घेऊनही आजअखेर आलेल्या सूचनांचा कोणताही विचार न होणे, तसेच धोरणात कोणतीही दुरुस्ती न करणे, राज्यातील २७ हॉर्सपॉवर (HP) वरील यंत्रमाग धारकांना ७५ पैसे प्रतियुनिट व २७ हॉर्स पॉवरचे खालील यंत्रमागधारकांना रु. १/- प्रति युनिट अतिरिक्त वीजदर सवलत देण्याचा शासन निर्णय दिनांक १५ मार्च, २०२४ रोजी जाहीर करणे, परंतु त्यामध्ये यंत्रमाग नोंदणीची जाचक अट लादलेली असणे, त्यामुळे परिणामी एकट्या भिवंडीत २१ हजार यंत्रमागधारक उद्योजकांपैकी केवळ ६० उद्योजकांनी या सवलतीसाठी अर्ज सादर केलेले असणे, नोंदणी अटीमुळे राज्यातील यंत्रमागधारकांना अतिरिक्त सवलत जाहीर होऊनही प्रत्यक्षात न मिळणे, नोंदणी सक्ती योजनेस ०.२ टक्के इतका अत्यल्प प्रतिसाद मिळत असल्याने योजनेतील नोंदणीची अट रद्द करावी, अशी मागणी सर्व सामान्य यंत्रमागधारक व संघटनांकडून तसेच लोकप्रतिनिधी यांच्यामार्फत होत असणे, विदर्भ आणि मराठवाड्यात इलेक्ट्रिसिटी ड्यूटी माफ असणे, इलेक्ट्रिसिटी ड्यूटी माफीमुळे एकाच राज्यातील यंत्रमागधारकांमध्ये दोन वेगवेगळे दर आणि उद्योगांना घातक अशी स्पर्धा निर्माण होणे, यंत्रमागधारकांसाठी जाहीर केलेल्या स्थिर कर्जावरील ५% व्याजदर सवलतीचा लाभ न मिळणे, सूताची साठेबाजी, काळाबाजार, सतत बदलते दर, व्यापारी वर्गातून वेळोवेळी जाहीर होणारी दिवाळखोरी इ.सर्व कारणामुळे यंत्रमाग व्यवसाय मागील काही वर्षांमध्ये संकटात असल्याने यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(८) सर्वश्री. अभिमन्यु पवार, राणाजगजीतसिंह पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"केंद्र शासनाने सुरु केलेल्या प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी योजना (PM KISAN) या योजनेच्या कार्यपद्धतीत सुधारणा करण्यासाठी सुधारित आदेश दिनांक १५ जून, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार निर्गमित झाला असणे, महाराष्ट्रातील सदरील योजनेत पात्र असलेल्या परंतु सद्यस्थितीत चुकीने अपात्र करून लाभ बंद असलेल्या हजारो शेतकऱ्यांचे पुनर्मान्यतेचे प्रस्ताव कृषी विभागाकडे प्रलंबित असणे, सदरील त्रुटीची दुरुस्ती ग्रामस्तरीय समिती समन्वयक असलेल्या कृषी सहाय्यक मार्फत करण्याची आवश्यकता असताना सदरील किसान योजनेचे पात्र यादीत असलेल्या परंतु लाभ बंद असलेल्या शेतकऱ्यांना कृषी सहाय्यक यांच्या मार्फत तालुका कृषी कार्यालयात पाठवले जात असणे, तालुका स्तरावर डाटा इंट्री ऑपरेटर ची नियुक्ती केलेली नसणे, जिल्हा, तालुका

आणि ग्राम समितीमार्फत जबाबदारी व कर्तव्य पार पाडली जात नसल्याने शेतकऱ्यांना योजनेचा सुलभ लाभ मिळत नसणे, सन २०१९ नंतरच्या वाटणी खरेदीने फेर झालेल्या शेतकरी कुटुंबास या योजनेचा लाभ दिला जात नसणे, पात्र हजारो शेतकऱ्यांना लाभ बंद झाला असल्याने आणि नवीन अर्ज मंजुरीबाबत सातत्याने कृषी महसूल विभाग आणि लोकप्रतिनिधीकडे वारंवार जाऊनही याबाबत कार्यवाही होत नसल्याने शेतकऱ्यांमध्ये शासनाच्या विरोधात तीव्र असंतोष आणि संतापाची भावना निर्माण झाली असणे, परिणामी या योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (९) सर्वश्री. रोहित पवार, सुभाष देशमुख, रईस शेख, सुनिल प्रभू, जयंत पाटील, विजय वडेद्वीवार, अमीन पटेल, अस्लम शेख, धिरज विलासराव देशमुख, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे शालेय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मागील वर्षी राज्यातील सरकारी, स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमधील विद्यार्थ्यांना एक राज्य एक गणवेश हे धोरण राज्यात राबविले जाणार असल्याचे महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषदेतर्फे जाहीर करण्यात येणे, त्याअंतर्गत निवडणूकीपूर्वी दोन गणवेश प्रत्येकी तीन दिवस असे धोरण राज्यातील सर्व शासकीय शाळांमधील पहिली ते आठवीच्या विद्यार्थ्यांना लागू करण्यात येणे, त्यानुसार राज्यातील ६४ लाखांहून अधिक विद्यार्थ्यांना शालेय गणवेश शिवण्यासाठी शासनाकडून कापड पुरविण्याचे ठरविण्यात येणे, मात्र निवडणूकीनंतर शासनाने या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी दिनांक १० जून, २०२४ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करून त्याद्वारे मागील धोरणातील निर्णयामध्ये बदल करण्यात येणे, या नवीन आदेशानुसार आता सोमवार, बुधवार, शुक्रवार या दिवशी नियमित गणवेश तर आठवड्यातील उर्वरित दिवशी स्काऊट व गाईडचे गणवेश निश्चित करण्यात येणे, याबाबत शिक्षणतज्ञांकडून नाराजी व्यक्त करण्यात येणे, गणवेश शिल्लकीसाठी एकत्रितपणे मोठ्या प्रमाणात काम मिळाल्याने महिला बचत गटांनी १०० रुपयांत शालेय गणवेश शिवून देण्याचे मान्य करणे, परंतु काही शाळांमधील विद्यार्थी संख्या तुटपुंजी असल्याने १०० रुपयांत शालेय गणवेश शिवून देणे शक्य नसल्याचे महिला बचत गटांकडून कळविण्यात येणे, गणवेशासाठी विद्यार्थ्यांची मापेही घेण्यात आलेली नसणे, हे लक्षात घेता सदरहू योजना अयशस्वी झाल्याचे निदर्शनास येणे, सबब शासन निर्णयात केलेला बदल व निर्माण झालेली समस्या याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (१०) अॅड. आशिष शेलार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे गृहनिर्माण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई शहरामध्ये अनेक झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना मागील १५ ते २० वर्षांपासून प्रलंबित असून या झोपड्यांचा पुनर्विकास झाला नसल्याने सदरच्या

झोपड्या आजही जागेवर असणे, या झोपड्यांचे परिशिष्ट-II त्यावेळेस बनवलेले असल्यामुळे यातील अनेक झोपडीधारकांचा दरम्यानच्या कालावधीमध्ये मृत्यू झालेला असून अनेक झोपडीधारकांनी त्यांच्या वैयक्तिक कारणास्तव झोपड्यांचा खरेदी-विक्रीचा व्यवहार केलेला असून त्यांचे हस्तांतरणही झालेले असणे, परंतु शासन निर्णय दिनांक ११ जुलै, २००१ नुसार झोपडीच्या हस्तांतरणास निर्बंध असल्याने परिशिष्ट-II मध्ये नाव असलेल्या पात्र व अपात्र झोपडीधारकांकडून झोपडीचे खरेदी-विक्री, वारसांद्वारे हस्तांतरण झाले असले तरी देखील त्यांची नव्याने पात्रता करण्याची तरतूद नसणे, म्हणजे झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेचे अंतिम परिशिष्ट-II पारित केल्यानंतर परिशिष्ट-II मधील नावात बदल होत नसणे, याचबरोबर एखाद्या एसआरए संस्थेचे अंतिम परिशिष्ट-II निर्गमित झाल्यानंतर परिशिष्ट-II मधील एखाद्या पात्र अथवा अपात्र झोपडीधारकाने झोपडीचे हस्तांतर केल्यास विकत घेणाऱ्या झोपडीधारकाचे नाव मूळ परिशिष्ट-II मधील झोपडीधारकाच्या नावाच्या जागी येण्याकरता प्रचलित नियमांमध्ये कोणतीही तरतूद नसल्याने झोपडी विकत घेणाऱ्या व्यक्तीवर अन्याय होऊ नये म्हणून सदर व्यक्तीचे नाव संस्थेच्या परिशिष्ट-II मध्ये झोपडी विकणाऱ्या झोपडीधारकाच्या जागी येण्याकरता शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

पाच : राज्यपालांच्या अभिभाषणावर चर्चा - (मुख्यमंत्र्यांचे उत्तर).

सहा : उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांचा म.वि.स. नियम ५७ अन्वये प्रस्ताव :-

"अर्थसंकल्पावरील सर्वसाधारण चर्चेच्या संदर्भात महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम २४६ (१) मधील सात दिवसांच्या कालावधीबाबतची जी तरतूद आहे ती महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम ५७ अन्वये स्थगित करण्यात यावी."

सात : सन २०२४-२०२५ च्या अतिरिक्त अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा (पहिला दिवस).

आठ : शासकीय विधेयके :

(अ) पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १४ — महाराष्ट्र मालमत्तेच्या विरुपणास प्रतिबंध करण्याकरिता (सुधारणा) विधेयक, २०२४

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) (क) भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री अस्लम शेख, अमिन पटेल, नाना पटोले, बाळासाहेब थोरात, संजय जगताप, अमित झनक, शिरीष चौधरी व विकास ठाकरे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०२४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ३ - महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) अध्यादेश, २०२४ नापसंत करते."

(ख) सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. अस्लम शेख, संजय जगताप, विकास ठाकरे, जितेश अंतापूरकर, नाना पटोले, बाळासाहेब थोरात, शिरीष चौधरी, डॉ. विश्वजीत कदम व श्री. सुभाष धोटे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना (सुधारणा) विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(२) (क) सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ - महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२४

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ - महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतितृप्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ - महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतितृप्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. अस्लम शेख, विकास ठाकरे, शिरिष चौधरी, संजय जगताप, नाना पटोले, बाळासाहेब थोरात, सुभाष धोटे व जितेश अंतापूरकर, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ - महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतितृप्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ड) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. अमित झनक, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ - महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२४ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४० सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(क) विधानपरिषदेने संमत केल्याप्रमाणे विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(क) भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (अ) आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियम १५९ (२) अन्वये सर्वश्री अस्लम शेख, अमिन पटेल, बाळासाहेब थोरात, नाना पटोले, संजय जगताप, अमित झनक, शिरीष चौधरी व विकास ठाकरे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"ही विधानसभा सन २०२४ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ४ - महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०२४ नापसंत करते."

(ख) सन २०२४ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ३ - महाराष्ट्र राज्य कौशल्य विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०२४

नऊ : (सोमवार, दिनांक १ जुलै, २०२४ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात, अजय चौधरी, जयंत पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, नाना पटोले, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री आदित्य ठाकरे, सुनिल प्रभू, भास्कर जाधव, विक्रमसिंह सावंत, अनिल देशमुख, जितेश अंतापूरकर, लहु कानडे, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री कैलास गोरंटयाल, रविंद्र धंगेकर, अस्लम शेख, हिरामण खोसकर, अॅड. के.सी.पाडवी, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री झिंशान सिद्दीकी, कुणाल पाटील, अमीन पटेल, शिरीष चौधरी, संग्राम थोपटे, राजेश एकडे, राजन साळवी, धीरज देशमुख, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री वैभव नाईक, अमित देशमुख, रणजित कांबळे, अमित झनक, ऋतुराज पाटील, विकास ठाकरे, शिरीषकुमार नाईक, श्रीमती जयश्री जाधव, सर्वश्री सुभाष धोटे, राजू आवळे, माधवराव जवळगावकर-पाटील, संजय जगताप, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री मोहनराव हंबर्डे, सहसराम कोरोटे, बाळासाहेब पाटील, विनोद निकोले, संदिप क्षीरसागर, राजेश टोपे, प्राजक्त तनपुरे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील शेतकऱ्यांबद्दल शासन उदासीन असून शासनाची ध्येयधोरणे त्यांना उध्वस्त करण्याचे काम करीत असणे, सततची नापिकी, दुष्काळ, टंचाई, अवकाळी, कर्जबाजारीपणा, कृषी विभागाच्या अपुऱ्या सोईसुविधा अशा संकटांमुळे शेतकरी मेटाकुटीस येणे, परिणामी शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या वाढणे, मात्र या गंभीर प्रश्नांकडे शासनाचे सोईस्कर दुर्लक्ष होणे, शेतमालाला हमीभाव न मिळणे, बियाणे, खते यांच्या दरात झालेली प्रचंड वाढ, यामुळे शेतकऱ्यांची होत असलेली आर्थिक कुचंबणा, शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुप्पट करण्याची घोषणा हवेत विरणे, दुष्काळी परिस्थितीमुळे राज्यातील परिस्थिती गंभीर होणे, गतवर्षाची मदत अत्यंत तुटपुंजी असून अद्यापही बऱ्याच संख्येने शेतकरी या मदतीपासून वंचित राहणे, पीक विमा कंपन्यांच्या मुजोरीमुळे पीक विमा योजनेचा बोजवारा उडाला असून याकडे शासनाचे सोईस्कर होत असलेले दुर्लक्ष, राज्यात एकीकडे भीषण पाणी टंचाई तर दुसरीकडे टँकर माफीयांची लुटालूट याने सामान्य नागरिक हवालदिल झाला असणे, पाण्यासाठी शेतकरी टाहो फोडत असताना शासन त्याबाबत संवेदनशील नसणे, दुष्काळ व पाण्याची भीषण टंचाई निवारण्याबाबत करण्यात आलेल्या अपुऱ्या उपाययोजना, "हर घर नल का जल" योजनेद्वारे कोट्यवधी रुपये खर्चूनही महिलांच्या डोक्यावर हंडा कायम असल्याने शासनाची फसवी ठरलेली "गॅरंटी", चारा छावण्या उभारण्याबाबत शासनाकडून होत असलेली दिरंगाई, परिणामी पशुधनाचे हाल होऊन शेतकरी अडचणीत आलेला असणे, दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर शेतकरी होरपळत असताना शेतकऱ्यांच्या संपूर्ण कर्जमाफीबाबत शासनाची असलेली अनास्था, माहे जानेवारी ते मे, २०२४ या कालावधीत अवकाळी पावसामुळे झालेल्या नुकसानीची भरपाई अद्याप न मिळणे, कांद्यावर निर्यात बंदी असल्यामुळे कांदा उत्पादक शेतकरी शासनाच्या चुकीच्या निर्यात धोरणांमुळे अडचणीत आलेला असणे, शेतकऱ्यांना योग्य तो लाभ मिळण्यासाठी कांदा, सोयाबीन, कपाशी, तूर, हरभरा, भुईमूग, धान, उडीद, मूग, हळद, मिरची इ. पिकांना योग्य तो दर मिळवून देण्यास शासनाला आलेले अपयश, परिणामी शेतकऱ्यांचे प्रचंड प्रमाणात होत असलेले आर्थिक नुकसान, धान, संत्रा उत्पादक शेतकऱ्यांवरील अन्याय कायम असणे, कोकणातील शेतकऱ्यांकडे सरकारचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, दूध उत्पादक शेतकऱ्यांना सरकारने घोषित केलेले अनुदान न मिळणे यामुळे लाखांच्या पोशिंद्याला शासनाच्या नाकर्तेपणामुळे हात पसरण्याची वेळ आलेली असणे, तसेच गेल्या दोन वर्षात शासनाच्या विविध विभागांमध्ये उघडकीस आलेल्या भ्रष्टाचाराची व गैरव्यवहाराची शासनाकडून गांभीर्याने दखल घेतली न जाणे, स्मार्ट प्रीपेड मीटर योजना ही काही विशिष्ट उद्योगसमूहाला फायदा पोहोचविणारी असल्याने या योजनेबाबत जनतेत पसरलेला असंतोष, चंद्रपूरच्या महाऔषिक वीज निर्मिती केंद्रात निविदा प्रक्रिया व साहित्य खरेदीत करण्यात आलेला भ्रष्टाचार, आदिवासी विकास व शालेय शिक्षण विभागात गणवेश व इतर खरेदीमध्ये झालेला कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार, सार्वजनिक आरोग्य विभागात टक्केवारी, वसुली, बदल्या-पदोन्नतीत झालेला गैरप्रकार, ज्येष्ठता डावलून पदस्थापना, औषध तसेच रुग्णवाहिका खरेदीमध्ये झालेला हजारो कोटींचा घोटाळा, कामगार विभागात व बांधकाम कामगार मंडळामध्ये विविध योजनांमध्ये झालेला घोटाळा, राज्य उत्पादन शुल्क विभागात सुरु असलेला भ्रष्टाचार तसेच आकृतीबंध पुनर्रचनेत झालेला गैरव्यवहार, अन्न व औषध प्रशासन विभागामध्ये सुरु असलेला भ्रष्टाचार, शेतकऱ्यांच्या दैनंदिन जीवनाशी निगडीत असलेल्या महसूल विभागात बोकाळलेला भ्रष्टाचार, फसलेले वाळू धोरण व वाळू माफियांचा हैदोस त्यामुळे

सर्वसामान्यांची होत असलेली परवड, सातारा जिल्ह्यातील झाडाणी, ता. महाबळेश्वर गावात उच्चपदस्थ शासकीय अधिकाऱ्यांसह तेरा जणांनी ६४० एकर जमिनीच्या खरेदीत केलेला गैरव्यवहार, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभागामध्ये वाढत असलेल्या भ्रष्टाचारास शासनाचा पाठींबा असणे, सेंट्रीय शेतीसाठीचा निधी अधिकाऱ्यांच्या भोंगळ कारभारामुळे अर्खर्चित राहणे, या सर्व प्रश्नांबाबत शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका."

दहा : सर्वश्री रणधीर सावरकर, भरतशेट गोगावले, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, सर्वश्री शिवेंद्रसिंह भोसले, प्रताप सरनाईक, दिलीपराव बनकर, अॅड. राहुल कुल, श्री. संजय शिरसाट, डॉ. संजय कुटे, श्री. नितेश राणे, डॉ. संजय रायमूलकर, अॅड. आशिष शेलार, श्री. प्रकाश आबिटकर, श्रीमती सरोज अहिरे, श्री.बबनराव लोणीकर, अॅड. शहाजीबापू पाटील, सर्वश्री दत्तात्रय भरणे, संतोष दानवे, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, सर्वश्री प्रशांत ठाकूर, महेश बालदी, रत्नाकर गुट्टे, नारायण कुचे, चिमणराव पाटील, सुभाष देशमुख, संजय गायकवाड, सदानंद सरवणकर, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री रमेश बोरनारे, शांताराम मोरे, राणाजगजितसिंह पाटील, सुहास कांदे, डॉ. बालाजी किणीकर, सर्वश्री संभाजी निलंगेकर-पाटील, महेश शिंदे, ज्ञानराज चौगुले, हरिभाऊ बागडे, चंद्रकांत निंबा पाटील, श्रीमती लताबाई सोनावणे, सर्वश्री प्रकाश सुर्वे, बच्चू कडू, श्रीमती मंजुळा गावित, सर्वश्री जयकुमार गोरे, दिलीप लांडे, श्रीमती गिता जैन, सर्वश्री भिमराव तापकीर, योगेश कदम, बालाजी कल्याणकर, डॉ. राहुल आहेर, श्री. महेंद्र दळवी, सर्वश्रीमती मोनिका राजळे, श्वेता महाले, श्री. राजेश पवार, अॅड. आकाश फुंडकर, सर्वश्री महेश लांडगे, अमित साटम, सिध्दार्थ शिरोळे, राम कदम, श्रीनिवास वनगा, अभिमन्यू पवार, सुनिल राणे, अॅड.लक्ष्मण पवार, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री चेतन तुपे, यशवंत माने, दिपक चव्हाण, राम सातपुते, जयकुमार रावल, नरेंद्र भोंडेकर, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री विजयकुमार देशमुख, कालीदास कोळंबकर, किशोर पाटील, अॅड.राहुल ठिकले, श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डेकर, सर्वश्री हरिष पिंपळे, प्रकाश भारसाकळे, सुरेश भोळे, मंगेश कुडाळकर, डॉ. पंकज भोयर, अॅड. आशिष जैस्वाल, श्रीमती देवयानी फरांदे, श्री. किशोर जोरगेवार, डॉ. भारती लव्हेकर, सर्वश्री राजेंद्र पाटील-यड्रावकर, समाधान अवताडे, योगेश सागर, किसन कथोरे, संजय केळकर, गणेश नाईक, महेंद्र थोरवे, श्रीमती मंदा म्हात्रे, सर्वश्री अतुल भातखळकर, संतोष बांगर, श्रीमती अश्विनी जगताप, सर्वश्री शेखर निकम, प्रशांत बंब, डॉ. संदीप धुर्वे, सर्वश्री किर्तीकुमार भांगडीया, मंगेश चव्हाण, नामदेव ससाणे, डॉ. देवराव होळी, सर्वश्री समीर कुणावार, दादाराव केचे, राजेश पाटील, विनोद अग्रवाल, सुनिल शेळके, सुनिल टिंगरे, प्रकाश सोळंके, प्रकाश आवाडे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"राज्यातील शेतकरी व सर्वसामान्य जनतेचे कल्याण हे एकमेव ध्येय समोर ठेवून व नारी शक्ती आणि युवा शक्तीला प्राधान्य देऊन 'शासन आपल्या दारी' या अभियानाच्या माध्यमातून महाराष्ट्र गतीमान ठेवण्याचा, जनकल्याणाचा वसा घेतलेल्या या शासनाचा प्रयत्न असणे, राज्यात एकीकडे दुष्काळाची होरपळ तर दुसरीकडे वादळी पाऊस, गारपीटीचा कहर सुरु असणे, खरेतर उन्हाळी तसेच रब्बी आणि खरीप अशा तिन्ही हंगामांवर नैसर्गिक आपत्तींनी घाला घातला असल्याचे निदर्शनास येणे, त्यामुळे शेत पिकांचे खुप नुकसान झाले असल्याची वस्तुस्थिती असणे, राज्यात कमी पाऊस असलेल्या आणि जनावरांचा चा-याचा प्रश्न निर्माण झालेल्या राज्यातील १२४५ महसुली मंडळात चारा छावण्या उभारण्यास शासनाने परवानगी दिली असणे, कांद्याला योग्य भाव मिळावा याकरिता कांद्याचे दर ठरविण्याचे अधिकार केंद्राच्या ग्राहक संरक्षण मंत्रालयाने स्वतःकडे ठेवले असणे, स्वर्गीय वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबी मिशनला मजबुत करून शेतकरी आत्महत्या थांबविण्यासाठी टास्क फोर्सला बळकट करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, कापसासाठी ५०० व सोयाबीनसाठी २७० शेतकरी उत्पादक कंपनी स्थापन करण्याचा निर्णय शासनाने घेतलेला असणे, धानाला २० हजार रुपये बोनस देण्याचा निर्णय घेतल्याने त्याचा ६ लाख शेतक-यांना लाभ मिळू शकेल अशी तरतूद करण्यात येणे, शेतक-यांकरिता 'नमो शेतकरी महासन्मान निधी' योजना राबविण्यासाठी ५ हजार ७०० कोटींची तरतूद करून त्याचा पहिला हप्ता शेतक-यांच्या बँक खात्यात जमा झाल्याचे निदर्शनास येणे, नुकसानीचे पंचनामे जलद व पारदर्शी होण्यासाठी ई-पंचनामा प्रणाली संपूर्ण राज्यात लागू करण्यात आली असणे, शेतक-यांना दिवसा अखंडीत वीज पुरवठा करण्यासाठी 'मागेल त्याला सौरऊर्जा पंप' उपलब्ध करून देण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असणे, केवळ १ रुपयात पिक विमा योजना राबविण्यात येत असल्याने खरीप हंगामासाठी राज्यातील १ कोटी ७० लाख व रब्बी हंगामासाठी ६६ लाख अशा एकूण २ कोटी ३६ लाख शेतक-यांनी पिक विमा योजनेत विक्रमी सहभाग नोंदविला असल्याचे निदर्शनास येणे, शेतक-यांना दिलासा देण्याकरिता एनडीआरएफच्या दराच्या दुप्पट दराने शेतक-यांना मदत देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, अतिवृष्टी व पुरामुळे झालेल्या पिकांच्या नुकसानाकरिता ७,१९६ कोटी रुपये इतका निधी मंजूर केला असणे, कमी पाऊस झालेल्या राज्यातील १,०२१ महसूल मंडळात दुष्काळ सदृश्य परिस्थिती जाहीर करण्यात येऊन तेथील शेतक-यांना कर्जाचे पुनर्गठन, चालू वीज बिलात ३३.५ टक्के सूट यासारख्या विविध ८ सवलती लागू करण्यात आल्या असल्याचे निदर्शनास येणे, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजनेत पहिल्या टप्प्यात ४ हजार कोटी रुपयांचा निधी वाढवून आता ५४६९ कोटी एवढा करण्यात आला असणे, राज्यात प्रथमच कांदा महा बँक हा पथदर्शी प्रकल्प सुरु करण्यात आला असणे, विदर्भातील नागपूर, काटोल, कळमेश्वर, मोर्शी, बुलढाणा येथे आधुनिक संतंत्र प्रक्रिया केंद्रे उभारण्याकरिता सुमारे २० कोटी रुपयांच्या खर्चास मान्यता देण्यात आली असल्याचे निदर्शनास येणे, भाऊसाहेब फुंडकर फळबाग लागवड योजनेतील २१२९ लाभार्थ्यांना ७ कोटी ५१ लाख रुपयांचा निधी दिला असल्याचे निदर्शनास येणे, 'मागेल त्याला शेततळे' योजनेचा विस्तार करून मागेल त्याला फळबाग, मागेल त्याला ठिंबक व तुषार सिंचन, मागेल त्याला शेततळ्याचे अस्तरीकरण, मागेल त्याला आधुनिक यंत्रे, कॉटन श्रेडर इ. देण्याचा निर्णय करून त्याकरिता १ हजार कोटी यावर्षी खर्च करण्याचा शासनाचा मानस असणे, पारंपारिक शेतीला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देत शेतकरी वर्गाचा

आर्थिक आधार बळकट करण्याकरिता मा. बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट) प्रकल्प राज्यात कार्यान्वित केला असणे, त्यायोगे राज्यातील लहान आणि सिमांत शेतकरी तसेच कृषी नवउद्योजकांना केंद्रस्थानी ठेऊन शेतमालाला बाजारपेठ मिळवून देण्यासाठी शेतकरी ते खरेदीदार अशी मूल्यसाखळी विकसित करणे हा या प्रकल्पाचा उद्देश असणे, कृषी, शिक्षण, संशोधन आणि विद्यापीठांची संरचना आणि कार्यपध्दती अभ्यास करण्यासाठी माजी कुलगुरु डॉ. राजाराम देशमुख यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली असणे, राज्यातील सिंचन प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी विशेष मोहिम राबविण्याचे प्रस्तावित असून त्यायोगे २ वर्षांत ६१ सिंचन प्रकल्प पूर्ण होणे अपेक्षित असणे, वैनगंगा-नळगंगा नदीजोड प्रकल्प कार्यान्वित केल्याने नागपूर, वर्धा, अमरावती, यवतमाळ, अकोला व बुलढाणा जिल्हयातील सुमारे ३ लाख ७१ हजार २७७ हेक्टर क्षेत्रास सिंचनाचा लाभ मिळणे, जलयुक्त शिवार अभियानांकरिता ६०० कोटी रुपयांच्या निधीची तरतूद करण्यात आली असणे, स्वच्छ व हरित ऊर्जेचे ध्येय साध्य करण्यासाठी जनाई-सिरसाई, पुरंदर यासह सर्व शासकीय उपसा जलसिंचन योजनाचे सौर उर्जाकरण करण्यात येत असून त्याकरिता ४ हजार २०० कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आली असणे, म्हैसाळ, जि. सांगली येथे पथदर्शी सौरऊर्जा प्रकल्प राबविण्यात आल्याने सांगली आणि सोलापूर जिल्हयातील सुमारे ७५ हजार शेतकरी कुटुंबियांना याचा लाभ मिळाला असणे, कोल्हापूर आणि सांगली जिल्हयातील पुरामुळे होणारी जिवित व वित्तहानी टाळण्याकरिता आणि अतिरिक्त पाणी दुष्काळग्रस्त भागात वळविण्याकरिता जागतिक बँकेच्या सहाय्याने ३ हजार २०० कोटी रुपये किंमतीचा महाराष्ट्र प्रतिसादक्षम विकास कार्यक्रम राबविण्यात येणे, राज्यात गरजू महिलांना ओळखण्यासाठी व त्यांना सक्षम करण्यासाठी 'नारी शक्ती दुत अॅप' हे एक क्रांतिकारी अॅप्लीकेशन राबविण्यात येत असणे, राज्यातील महिलांना कौशल्य विकास प्रशिक्षण देऊन आणि उद्योजकता विकासासाठी सक्षम करण्याकरिता 'पंतप्रधान नमो महिला सशक्तीकरण अभियान' राबविण्यात येत असणे, 'मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहिण योजना' राबविण्यात येऊन त्यायोगे २१ ते ६० वयोगटातील पात्र महिलांना दरमहा १५०० रुपये निधी देण्याचा निर्णय घेण्यात आला असणे, 'शुभमंगल सामुहिक नोंदणीकृत विवाह' योजनेत लाभार्थी मुलांना देण्यात येणारे अनुदान १० हजार रुपयांवरून २५ हजार रुपये करण्यात येणे, 'मुख्यमंत्री अन्नपूर्णा योजना' या माध्यमातून पात्र कुटुंबाला वर्षाला ३ गॅस सिलेंडर मोफत देण्याचे घोषित करण्यात आले असणे, महिला बचत गटानी उत्पादित केलेल्या वस्तूंना 'उमेद मार्ट' आणि 'ई-कॉमर्स ऑनलाईन प्लॅटफॉर्म' याद्वारे यावर्षात २५ लाख महिलांना लखपती करण्याचा उद्देश शासनाने ठेवला असणे, सन २०२४-२५या शैक्षणिक वर्षापासून मुलींना मोफत उच्च शिक्षण देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, प्रतिवर्षी १० लाख तरुण-तरुणींना प्रत्यक्ष कामावरील प्रशिक्षण देण्यासाठी 'मुख्यमंत्री युवा कार्य प्रशिक्षण योजना' राबविण्यात येत असणे, मुंबई, पुणे, नागपूर, अमरावती, यवतमाळ, कोल्हापूर, छत्रपती संभाजीनगर, कराड, अवसरी खुर्द, जि. पुणे येथील तंत्रशिक्षण संस्थांमध्ये 'सेंटर ऑफ एक्सलन्स' स्थापन करण्यात येणार असणे, राज्यातील बार्टी, सारथी, महाज्योती, अमृत इ. संस्थांमार्फत एकूण २ लाख ५१ हजार ३९३ विद्यार्थ्यांना रोजगाराभिमुख प्रशिक्षण देण्यात आले असून त्यायोगे ५२ हजार ४०५ विद्यार्थ्यांना नोकरीच्या संधी प्राप्त झाल्या असणे, महापे, नवी मुंबई येथे २५ एकर जागेवर 'इंडिया जॅम्स अँड ज्वेलरी पार्क' उभारून त्यायोगे १ लाख रोजगार निर्मिती करण्याचा शासनाचा प्रयत्न असणे, सिंधुदुर्ग जिल्हयात

स्थानिकांना रोजगार उपलब्ध करण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे स्कुबा डायविंग केंद्र उभारण्याकरिता २० कोटी रुपये खर्चाची तरतूद करण्यात आली असणे, गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार विकास महामंडळामार्फत ऊसतोड कामगारांच्या मुला-मुलींसाठी ८२ शासकीय वसतीगृहे स्थापन करण्यास शासनाने मंजूरी दिली असणे, राज्यात पर्यटनाला चालना देण्यासाठी शाश्वत पर्यटन धोरण आखण्यात येत असणे, राज्यातील ५० नवीन पर्यटन स्थळांची निवड करून त्या ठिकाणी थीम पार्क, अॅडव्हेंचर स्पोर्ट, शॉपिंग मॉल, वॉटर मॉल आणि निवास व्यवस्था करण्यात येत असणे, बुलढाणा येथील लोणार, अंजिठा-वेरुळ, कळसूबाई, त्र्यंबकेश्वर तसेच कोकणातील सागरी किल्ल्याच्या ठिकाणी पर्यटकांसाठी उच्च दर्जाच्या सुविधा निर्माण करण्यात येत असणे, सातारा येथील शिवसागर जलाशय, भंडान्यातील गोसीखुर्द जलाशय तसेच जळगाव येथील वाघुर जलाशय येथे नाविन्यपूर्ण जलपर्यटन प्रकल्प राबविण्यात येत असणे, कोकणातील पर्यटनास चालना देण्यासाठी शिवकालीन ३२ गडकिल्ल्यांचे नुतनीकरण व संवर्धन करण्याचे प्रस्तावित असणे, राज्यातील पर्यटकांना व भाविकांना योग्य दरामध्ये उत्तम व सुरक्षित सुविधा पुरविण्यासाठी श्रीनगर, जम्मू काश्मीर आणि अयोध्या येथे महाराष्ट्र भवन बांधण्याचा निर्णय घेतला असणे, शिवछत्रपतींचा पूर्णाकृती पुतळा राज्याच्या सीमेवर बांधणे, शिवछत्रपतींची वाघनखे राज्यात आणणे, बाळासाहेब ठाकरे आपला दवाखाना योजनेमध्ये समाविष्ट १४० चाचण्यांमध्ये वाढ करणे तसेच, आपला दवाखाना योजनेची व्याप्ती वाढवून ती मुंबईबाहेरही राज्यभर करण्याची आवश्यकता, विकसित महाराष्ट्राचा ध्यास घेऊन राज्यात शेतकरी, शेतमजूर, महिला व युवकांना बळकट करण्यासाठी व लोककल्याणकारी राज्य निर्माण करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

अकरा : अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम १४ अन्वये) :-

(१) श्री.भिमराव तापकीर, वि.स.स.

"राज्यात होत असलेले वाहन अपघात" या विषयावरील श्री. अशोकराव चव्हाण व इतर वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ७२८५५ ला दिनांक १२ डिसेंबर, २०२३ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(२) श्री.रईस शेख, वि.स.स.

"भिवंडी (जि.ठाणे) येथील सनलाईट हॉस्पिटलमध्ये बालिकेचा झालेला मृत्यू" या विषयावरील श्री.रईस शेख, वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ७६२२४ ला दिनांक १२ डिसेंबर, २०२३ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : १ जुलै, २०२४

जितेंद्र भोळे,

सचिव (१) (कार्यभार),

महाराष्ट्र विधानसभा